

U 43/2025 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, Europaparlamentets och rådets förordning om kosmetiska produkter samt Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av bestämmelser om tillhandahållande på marknaden av EU-gödselprodukter vad gäller förenkling av vissa krav och förfaranden för kemiska produkter (*Omnibus VI-förordningen*) samt förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningen om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (*Stop-the-Clock-förordningen*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 8 juli 2025 till förordning om ändring av förordningarna (EG) nr 1272/2008, (EG) nr 1223/2009 och (EU) 2019/1009 (COM(2025) 531 final) och förslag till förordning om ändring av förordning (EU) 2024/2865 (COM(2025) 526 final) samt en promemoria om förslagen.

Helsingfors den 2 oktober 2025

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen

Konsultativ tjänsteman Hanna Korhonen

2.10.2025

FÖRSLAG TILL FÖRORDNING OM ÄNDRING AV EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM KLASSIFICERING, MÄRKNING OCH FÖRPACKNING AV ÄMNEN OCH BLANDNINGAR, EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM KOSMETISKA PRODUKTER SAMT EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM FASTSTÄLLANDE AV BESTÄMMELSER OM TILLHANDAHÅLLANDE PÅ MARKNADEN AV EU-GÖDSELPRODUKTER VAD GÄLLER FÖRENKLING AV VISSA KRAV OCH FÖRFARANDE FÖR KEMISKA PRODUKTER (*OMNIBUS VI-FÖRORDNINGEN*) SAMT FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNINGEN OM KLASSIFICERING, MÄRKNING OCH FÖRPACKNING AV ÄMNEN OCH BLANDNINGAR (*STOP-THE-CLOCK-FÖRORDNINGEN*)

1 Bakgrund

Kommissionen gav den 8 juli 2025 ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EG) nr 1272/2008, (EG) nr 1223/2009 och (EU) 2019/1009 vad gäller förenklning av vissa krav och förfaranden för kemiska produkter (nedan *Omnibus VI-förslaget*, COM(2025) 531 final). Förslaget i fråga ingår i ett mer omfattande förenklingsmål som stöder EU:s konkurrenskraftsstrategi och digitala omställning. Kommissionen gav samtidigt ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2024/2865 vad gäller tillämpningsdatum och övergångsbestämmelser (nedan *Stop-the-Clock-förslaget*, COM(2025) 526 final). Genom förordning (EU) 2024/2865 har förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (nedan *CLP-förordningen*) ändrats. Genom *Stop-the-Clock-förslaget* strävar kommissionen efter att stödja företag som är verksamma inom unionen genom att förenkla vissa krav på blandningar och ämnen (kemikalier), kosmetiska produkter och gödselprodukter samt genom att skjuta upp tidtabellen för genomförandet av vissa krav i CLP-förordningen.

Våren 2025 ordnade kommissionen tre "Reality check"-webbinarier där det gjordes kartläggningar av vilka krav i vissa kemikaliebestämmelser som kunde lättas på för att minska den administrativa bördan och kostnaderna, utan att säkerheten för den skull försämrats märkbart. I webinarier deltog många representanter för företag, branschorganisationer och civilsamhällesorganisationer samt medlemsstaterna.

Kommissionen har förberett förslagen som skyndsamt ska behandlas under "Reality check"-webbinarierna och på basis av respons och information som erhållits redan tidigare, exempelvis i samband med utredningen "Fitness check" som gjordes i anslutning till kemikalieregleringen.

Den kemiska industrin har i egenskap av EU:s fjärde största industrisektor en särskilt stor betydelse för unionens resiliens och konkurrenskraft. Industrin är på ett eller annat sätt delaktig i mer än 96 procent av produktionen av nyttigheter. Kemikalier är kritiskt viktiga för exempelvis försvarsindustrin och industrin som utvecklar och producerar ren teknik. I det allt hårdare konkurrensklimatet borde den europeiska industrin övergå till en ekonomisk modell som bygger

på rena kretslopp, säkerställa sin konkurrenskraft och se till att hålla en hög nivå på hälso- och miljöskyddet.

EU:s kemiska industris världsmarknadsandel har dock minskat med 50 procent sedan 2003. Enligt utredningar som har gjorts nämner en betydande del av företagen inom EU överregleringen och den administrativa bördan som de största faktorerna med negativ inverkan på investeringsklimatet. Kommissionens ordförande Ursula von der Leyen hade i sina politiska riktlinjer för 2024–2029 som vision att bland annat stärka unionens konkurrenskraft genom att minska den administrativa bördan för företag.

Företagen upplever att regleringen är betungande och mer än 60 procent av företagen inom EU ser överreglering som ett hinder för investeringar. Kommissionen har som mål att minska den administrativa bördan för företagen avsevärt: målet är att minska bördan med 35 procent för små och medelstora företag och med 25 procent för övriga företag.

2 Förslagets syfte

Genom förslaget genomför kommissionen sitt åtagande att lätta på regelbördan för människor, företag och medlemsstaternas förvaltningar i EU för att öka välbefindandet och resiliensen i unionen. Syftet med förslagen är att förenkla krav i de nämnda rättsakterna som försämrar EU-företagens konkurrenskraft och att minska den administrativa bördan. Förslaget syftar till att förenkla och effektivisera regelverket genom att till exempel avskaffa de rapporterings- och anmälningsskyldigheter som företagen och myndigheterna har identifierat som särskilt arbetskrävande och onödiga. Det är meningen att Stop-the-Clock-förslaget ska minska trycket på företagen i fråga om tidtabellerna och övergångsperioderna för tillämpningen av vissa nya krav.

Dessutom är målet att modernisera regleringen bland annat genom att möjliggöra en mer omfattande användning av olika digitala lösningar. Samtidigt som regleringen lättas upp är avsikten ändå att fortsatt sörja för att upprätthålla en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Omnibus IV-förslaget gäller tre EU-förordningar:

- EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen)
- EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter (kosmetikaförordningen)
- EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/1009 om fastställande av bestämmelser om tillhandahållande på marknaden av EU-gödselprodukter (förordningen om gödselprodukter)

Stop-the-Clock-förslaget gäller å sin sida den så kallade Stop-the-Clock-förordningen, som föreslår att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/2865 om ändring av CLP-förordningen ändras i fråga om vissa övergångsperioder och tidsfrister för tillämpning.

CLP-förordningen

CLP-förordningen, som nyligen ändrats genom Europaparlamentets och rådets förordning EU 2024/2865, är en horisontell EU-reglering som tillämpas på farliga ämnen och blandningar (kemikalier). Till tillämpningsområdet hör exempelvis tvätt- och rengöringsmedel såsom disk- eller tvättmedel, målarfärg, cement och eteriska oljor som används i bland annat kosmetika. Genom CLP-förordningen verkställs FN:s globalt harmoniserade system för klassificering och märkning av kemikalier (GHS, Globally Harmonised System for Classification and Labelling) inom EU. Endast kemikalier som klassificerats, märkts och förpackats på det sätt som föreskrivs i CLP-förordningen får finnas på marknaden. Den som släpper ut farliga blandningar eller ämnen på marknaden ansvarar för att lagstiftningen följs. Skyldigheterna kan gälla tillverkare, importörer eller nedströmsanvändare.

Trots att förordningen nyligen har ändrats föreslår kommissionen nu ändringar i vissa tekniska detaljer och tidtabeller för tillämpningen, eftersom kraven i sin nuvarande form har bedömts vara för krävande för företagen. Kommissionens förslag till CLP-förordning består av två delar. I den ena förordningen, den så kallade Stop-the-Clock-förordningen, föreslås att vissa tillämpningsdatum och övergångsperioder skjuts upp, och i den andra (det egentliga Omnibus-förslaget) föreslås förenklingsåtgärder genom att ändra kraven på märkning, reklam och distansförsäljning.

Förordningen om ändring av CLP-förordningen vad gäller tillämpningsdatum (Stop-the-Clock)

Kommissionen föreslår att vissa övergångsperioder i förordningen om ändring av CLP-förordningen ändras så att den till vissa delar tillämpas först från och med den 1 januari 2028. De föreslagna uppskoven är 1–1,5 år långa.

Uppskovet gäller de nya övergångsperioderna för uppdatering av etiketter och allmänna märkningsregler i enlighet med förordningen om ändring av CLP-förordningen, som för närvarande bedöms vara för hårda för företagen. Det föreslås även att övergångsperioderna i anslutning till de uppdateringar som krävs efter en klassificeringsändring samt kraven på reklam och distansförsäljning förlängs. Dessutom föreslås att övergångsperioden förlängs när det gäller tillämpningen av specifika definitioner som krävs på etiketterna (t.ex. fontstorlek, radavstånd). Det föreslås också att tillämpningen av märkningskraven för vissa blandningar (t.ex. cement, bränslen) i bilaga II skjuts upp.

Förenkling av CLP-förordningen (Omnibus-förslaget)

Digital kontaktväg

För närvarande förutsätter CLP-förordningen att den ansvariga ekonomiska aktörens telefonnummer och adressuppgifter anges på etiketten för farliga kemikalier. Kommissionen föreslår att begreppet ”digital kontaktväg” införs i förordningen. Syftet är att anpassa regleringen så att det i framtiden är lättare att utnyttja de möjligheter digitaliseringen innebär och anpassa kraven i CLP-förordningen till framtida digitala lösningar eller lösningar som redan är under beredning (t.ex. European Business Wallet).

Ändringen föreslås för att det i fortsättningen ska vara möjligt att lämna mer information om en kemikalie via den digitala etiketten, under förutsättning att den information som är mest väsentlig med tanke på säkerheten fortfarande framgår av den fysiska etiketten. Ytterligare uppgifter om distributörer och digitala kontaktvägar är exempel på information som kan lämnas i digital form. En digital kontaktväg kan vara vilken aktuell och tillgänglig kanal för onlinekommunikation som helst genom vilken ekonomiska aktörer kan nås.

Märkningskrav

Etiketter för farliga kemikalier förutsätts innehålla vissa märkningar, i synnerhet sådana som är nödvändiga för användarnas säkerhet och för att skydda miljön. Märkningskraven kommer dock även från andra rättsakter än CLP-förordningen, och det har visat sig vara utmanande att få plats med all den information som krävs på etiketter av begränsad storlek.

Kommissionen föreslår att företagen ges större flexibilitet i fråga om de märkningar som CLP-förordningen kräver. Det föreslås att märkningskraven ändras så att man lättar på de nuvarande, mycket exakta, kraven på etiketter exempelvis när det gäller fontstorlekar, radavstånd och textens bakgrundsfärg, och delvis ersätter dem med ett allmänt krav på att etiketttexterna ska vara "lättlästa". Det föreslås också att man förenklar märkningskraven när det gäller så kallade små förpackningar och förtydligar bestämmelserna om undantag som gäller dem. Det föreslås också att märkningskraven för bränslestationer förenklas, eftersom bränsleblandningar kan variera mycket i fråga om sammansättning, trots att deras farliga egenskaper förblir desamma.

Uppdatering av märkningar

När kunskapen om kemikaliers farliga egenskaper ökar ändras klassificeringarna av kemikalier enligt CLP-förordningen ibland på ett sätt som även kräver en ändring av märkningarna på etiketterna. Märkningarna ska ändras inom vissa övergångsperioder. Enligt de gällande kraven ska märkningarna uppdateras inom 6 månader efter att en kemikalie har fått en ny, strängare klassificering. Denna tidsfrist har bedömts vara särskilt svår för företagen att iaktta och eventuellt medför den betydande kostnader, rentav i form av kostnader för att förstöra produkter. Ändringen anses behövas eftersom det inom ramen för den nuvarande övergångsperioden i praktiken ofta är omöjligt att uppfylla kraven, åtminstone i komplicerade leveranskedjor.

Reklam och distansförsäljning

För närvarande förutsätter CLP-förordningen att man när en kemikalie som klassificerats som farlig marknadsförs eller när en sådan erbjuds vid distansförsäljning innan det slutliga köpbeslutet fattas ska presentera den information som enligt CLP-förordningen måste finnas på etiketterna när det gäller en kemikalies farliga egenskaper. Kravet gäller reklam riktad till både konsumenter och professionella målgrupper samt reklam i samband med onlineförsäljning.

Reklam och distansförsäljning ska presentera farosymboler och signalord som beskriver de farliga egenskaperna, EU-faroangivelser samt en uppmaning att läsa etiketten. Kommissionen föreslår nu att det i ovan nämnda sammanhang ska räcka med att kunder får en allmän uppmaning att bekanta sig med den information om kemikaliens farlighet som finns på etiketten.

Kommissionen föreslår att kraven på reklam och onlineförsäljning i fortsättningen endast ska gälla konsumentmarknadsföring, eftersom professionella målgrupper redan anses få tillräcklig information om en kemikalies farliga egenskaper i form av ett säkerhetsdatablad.

Kosmetikaförordningen

Kommissionen föreslår nu riktade och tämligen begränsade ändringar av kosmetikaförordningen i syfte att förbättra förordningens funktion utan att göra betydande ändringar, eftersom kosmetikaförordningen för närvarande genomgår en mer omfattande översyn. Det är möjligt att kommissionen kommer med ett mer omfattande förslag till uppdatering av kosmetikaförordningen redan 2026.

Kommissionen föreslår att det till förordningen fogas en ny process som underlättar förfarandet för att inkludera färgämnen, konserveringsmedel och UV-filer i de relevanta bilagorna IV-VI till förordningen. För närvarande finns det ingen egentlig process, vilket utgör ett hinder för att effektivt kunna inkludera nya tillåtna ämnen i kosmetiska produkter.

Kommissionen föreslår att undantagsförfarandet för CMR-ämnen (cancerogena, mutagena och reproduktionstoxiska ämnen) förtydligas och att tidtabellen för processen preciseras. Undantag kan beviljas om det inte finns något lämpligt alternativt ämne eller någon lämplig alternativ teknik och om vetenskapliga kommittén för konsumentssäkerhet (SCCS, Scientific Committee on Consumer Safety) har bedömt att ämnet är säkert för viss användning.

Enligt kommissionens förslag slopas kravet på att CMR-ämnen måste uppfylla livsmedelssäkerhetskraven för att undantag ska beviljas i enlighet med kosmetikaförordningen. Kommissionen föreslår likaså att sådana CMR-ämnen som har en exponeringsväg som ligger till grund för klassificeringen men inte är relevant vid användning av kosmetika inte ska utgöra ett hinder för att bevilja dispens för ett sådant ämne.

När det gäller naturliga komplexa ämnen föreslår kommissionen att användning av sådana i kosmetiska produkter inte automatiskt ska vara förbjuden, även om det naturliga ämnet i fråga skulle innehålla en komponent som är CMR-klassad. Kommissionen ska begära ett yttrande från vetenskapliga kommittén för konsumentssäkerhet om att ett sådant ämne är säkert för den användning som avses.

För kosmetiska produkter som innehåller nanomaterial ska det enligt de gällande bestämmelserna göras en separat föransökan utöver att en föransökan och en rapport om produktsäkerheten ska göras för alla produkter innan de släpps ut på marknaden. Kommissionen föreslår att detta krav ska avskaffas, och i fortsättningen räcker det att uppgifterna om att produkten innehåller nanomaterial endast lämnas in som en del av rapporten om produktsäkerhet, och att en så kallad allmän anmälan görs om produkten.

Kommissionen föreslår att kravet i kosmetikaförordningen på att kommissionen ska sammanställa och upprätthålla en så kallad "ordlista över generiska namn på beståndsdelar" avskaffas.

Kommissionen föreslår också att skyldigheten för medlemsstaternas marknadskontrollorgan att genomföra övervakningar vart fjärde år slopas, eftersom informations- och kommunikationssystemet för marknadskontroll ICSMS (Information and Communication System on Market Surveillance) har gjort den separata rapporteringen överflödig.

Förordningen om gödselprodukter

I förslaget till förordning föreslås att det utvidgade registreringskravet enligt Reach för ämnen i EU-gödselprodukter tas bort. Enligt förslaget ska de allmänna regler som fastställs i Reach-förordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier) i fortsättningen gälla för ämnen som ingår i EU-gödselprodukter.

Det föreslås att kommissionen ges en ny befogenhet att ändra de allmänna säkerhets- och effektivitetskriterierna för mikroorganismer samt de metoder som tillverkaren och de anmälda organ som övervakar dem bör använda för att bedöma och påvisa mikroorganismers överensstämmelse med kraven.

Kommissionens befogenhet ändras så att den kan lägga till produkter som framställts av animaliska biprodukter i EU:s förordning om gödselprodukter efter att det har bedömts att de framställda produkterna inte utgör någon risk för människors, djurs eller växters hälsa, för säkerheten eller för miljön, och att de är agronomiskt effektiva.

Genom förslaget utökas digitaliseringen så att tillverkare ska upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse för gödselprodukter i elektronisk form. Eventuella anmälningar och rapporter till nationella myndigheter ska också göras i elektronisk form.

Kommissionen föreslår dessutom att den så kallade uppdelningsklausulen i förordningen om gödselprodukter stryks, vilket innebär att kommissionen kan göra ändringar i flera komponentmaterialkategorier för gödselprodukter med en delegerad akt i stället för att anta en separat förordning för varje komponentmaterialkategori.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Rättslig grund

Som rättslig grund för båda förslagen föreslår kommissionen artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) som syftar till att få den inre marknaden att fungera bättre, vilket överensstämmer med de ursprungliga rättsliga grunderna för de rättsakter som ska ändras.

EU-domstolen har i sin praxis ansett att en rättsakt kan godkännas med stöd av artikel 114 i EUF-fördraget endast om det objektivt och faktiskt framgår att dess syfte är att förbättra villkoren i fråga om att upprätta den inre marknaden och få den att fungera. Om detta villkor är uppfyllt ger artikel 114 i EUF-fördraget lagstiftaren omfattande prövningsrätt vad gäller valet av de tillnärnings- och harmoniseringsåtgärder som behövs. De kan också omfatta andra åtgärder än harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning.

Statsrådet anser att den rättsliga grunden är korrekt för båda förslagen.

Subsidiaritetsprincipen

Den ursprungliga CLP-förordningen, kosmetikaförordningen och förordningen om gödselprodukter har utfärdats som förordningar av Europaparlamentet och rådet, eftersom de mål som ingår i dem inte ansågs kunna uppnås med hjälp av separata författningar som utfärdats av de 27 medlemsstaterna lika effektivt och förmånligt som genom författningar på EU-nivå. Vid bedömningen av de aktuella förslagen bör man beakta att de gäller en ändring av befintlig lagstiftning och att bindande EU-lagstiftning inte kan ändras på medlemsstatsnivå.

Statsrådet anser att förslagen är förenliga med subsidiaritetsprincipen.

Proportionalitetsprincipen

De ändringar som kommissionen föreslår i förordningarna överskrider inte det som är nödvändigt för att uppnå förenklingsmålen och målet att minska den administrativa bördan, samtidigt som en tillräckligt hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön upprätthålls.

Statsrådet anser att förslagen är förenliga med proportionalitetsprincipen.

Val av författningsinstrument

De föreslagna ändringarna gäller i stor utsträckning sådana förordningar som utfärdats med iakttagande av vanlig lagstiftningsordning och vars ändring likaså förutsätter det förfarande som iakttas i det första skedet.

Med stöd av artikel 53 i CLP-förordningen har kommissionen befogenhet att göra ändringar i bilagorna till förordningen för att anpassa dem till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen. Kommissionen har dock ansett att de ändringar som nu föreslås i bilagorna I och II till CLP-förordningen har ett så väsentligt samband med de ändringar som föreslås i förordningens egentliga innehåll att även dessa ska stiftas i vanlig lagstiftningsordning som en del av Omnibus VI-förslaget.

Kommissionen har med stöd av artikel 42 i förordningen om gödselprodukter befogenhet att ändra bilagorna I, II, III och IV i förordningen för att anpassa dem till teknisk och vetenskaplig utveckling och underlätta fri rörlighet för EU-gödselprodukter. Kommissionen har dock beslutat att bilagorna nu ändras i vanlig lagstiftningsordning, eftersom ändringarna i så väsentlig grad hör samman med de ändringar som föreslås i själva förordningens egentliga innehåll, och på så sätt undviker man att behöva anta tolv separata delegerade akter.

Statsrådet anser att de föreslagna författningsformerna är motiverade.

5 Förslagets konsekvenser

Allmänna konsekvenser

Enligt kommissionen har det inte varit möjligt att utarbeta en fullständig konsekvensbedömning på grund av behovet av att skyndsamt lägga fram ett förslag för att ta itu med de identifierade problemen i syfte att minska den administrativa bördan och de orimliga kostnaderna för företagen. Kommissionen bedömer dock i sin begränsade bakgrundsutredning (Staff Working Document) som ingår i förslaget att den minskade administrativa bördan underlättar både de ekonomiska aktörernas och myndigheternas arbete.

Ekonomiska konsekvenser

Kommissionens förslag medför sannolikt betydande kostnadsbesparingar för företagen och frigör även myndigheternas resurser till exempel genom att rapporteringsskyldigheterna slopas. Det har dock inte gjorts några närmare bedömningar av de ekonomiska konsekvenserna för Finland eller andra medlemsstater.

Ändringarna i CLP-förordningen uppskattas till i genomsnitt 333 miljoner euro, men som mest till cirka 2,5 miljarder euro. De största besparingarna skulle uppnås genom att märkningskraven förenklas, men även lättnader i anslutning till reklam har uppskattats spara upp till 30 miljoner euro för företagen. Ändringarna i kosmetikaförordningen har uppskattats ge upphov till besparingar på upp till mer än 1,6 miljarder euro, av vilka en ansenlig del i synnerhet skulle bero på ändringarna i övergångsperioderna i anslutning till processen för godkännande av CMR-ämnen och på att undantagsvillkoren förenklas. Ändringarna i förordningen om gödselprodukter har bedömts möjliggöra besparingar på minst 19 miljoner euro för hela gödselsektorn.

Konsekvenser för lagstiftningen

Europaparlamentets och rådets förordningar är direkt tillämpliga bestämmelser som inte förutsätter att den nationella lagstiftningen ändras.

Miljökonsekvenser

I synnerhet förenklingen av märkningskraven i CLP-förordningen sparar sannolikt en avsevärd mängd naturresurser och förhindrar uppkomsten av avfall, eftersom produkter som i sig är brukbara inte behöver dras tillbaka från marknaden för att märkas om eller i värsta fall förstöras.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Enligt statsrådets bedömning har de föreslagna bestämmelserna ingen särskild betydelse för Finlands grundlag och de begränsar inte tillgodoseendet av grundläggande och mänskliga rättigheter. Enligt kommissionen respekterar förslaget de grundläggande rättigheter som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och följer de principer som erkänns i den.

Genom de föreslagna ändringarna strävar man efter att lätta på både myndigheternas och de ekonomiska aktörernas skyldigheter när det gäller rapportering och delgivning, och det begränsar inte heller företagets näringsfrihet.

7 Ålands behörighet

Bestämmelser om behörighetsfördelningen mellan landskapet Åland och riket finns i 18 och 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Landskapet svarar för genomförandet av Europeiska unionens rättsakter i den mån ärendet enligt självstyrelselagen hör till landskapets behörighet.

Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland hör natur- och miljövård till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

Enligt 18 § 15 punkten i självstyrelselagen för Åland hör jord- och skogsbruk till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

Riket och landskapet Åland kommer överens om den kemikalietillsyn som ankommer på medlemsländerna genom en separat överenskommelseförordning som är under beredning för närvarande.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Rådet har tillsatt en särskild underarbetsgrupp (Antici Group on Simplification) för att behandla kommissionens så kallade Omnibus-initiativ om förenkling av lagstiftningen och minskning av regelbördan. Arbetsgruppen behandlade kommissionens Omnibus VI-förslag om kemikaliebestämmelser för första gången vid ett möte som hölls den 24 juli 2025. Arbetsgruppen fortsätter behandlingen under hösten 2025. Följande behandling sker vid möten som hålls den 15 och 26 september. Särskilt när det gäller Stop-the-Clock-bestämmelserna är det sannolikt att ärendet skyndsamt framskrider till beslutsskedet.

Förslagen ingår i Europaparlamentets första läsning, men parlamentet har ännu inte utsett de ansvariga utskotten.

Andra medlemsstater har välkomnat det allmänna målet med kommissionens förslag, men betonar att den höga skyddsnivån för människors hälsa och miljön inte får äventyras. På detaljnivå har medlemsländerna dock preliminärt även framfört förbehåll och motsatta åsikter.

9 Nationell behandling av förslaget

U-skrivelsen har beretts som tjänstearbete vid social- och hälsovårdsministeriet. Beredningen har gjorts i samarbete med miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet. Av rättsakterna hör CLP-förordningen till både SHM:s och MM:s ansvar, kosmetikaförordningen till SHM:s ansvar och förordningen om gödselprodukter till JSM:s ansvar.

Utkastet till U-skrivelse har behandlats 4.-8.9.2025 i ett skriftligt förfarande i sektionen för konkurrenskraft (EU-8), sektionen för jordbruk och livsmedel (EU-18) och miljösektionen (EU-23).

Utkastet har även behandlats vid EU-ministerutskottets skriftligt sammanträde 16.-17.9.2025.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet stöder kommissionens mål att förenkla regleringen och minska den administrativa bördan. Finlands ståndpunkt tas till denna del upp i E-skrivelsen (E 7/2025 rd) om kommissionens arbetsprogram 2025 samt i statsrådets utredning om kommissionens meddelande om genomförande och förenkling av lagstiftningen (E 23/2025 rd). Statsrådets mål är bättre och mindre omfattande EU-lagstiftning, och ståndpunkten när det gäller detta har tas upp i statsrådets utredning om målen inför EU:s valperiod 2024–2029 (E 58/2023 rd) samt i den ovan nämnda E-skrivelsen om kommissionens meddelande. Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens strävan att stödja åtgärder som stärker konkurrenskraften hos kemikalie- och kosmetikaindustrin i EU. Att förenkla regleringen, minska den administrativa bördan och främja av digitaliseringen är nödvändiga åtgärder som alla aktörer drar nytta av. Statsrådet framhäver dock att dessa åtgärder inte får försvaga det primära målet i de grundläggande akterna, det vill säga att uppnå en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön.

CLP-förordningen och Stop-the-Clock-förordningen

Statsrådet stöder kommissionens förslag om att förlänga övergångsperioderna enligt förordningen om ändring av CLP-förordningen EU 2024/2865 (Stop-the-Clock-förordningen). Förslaget ger företagen den tidsmässiga flexibilitet som krävs för att verkställa de märkningskrav som redan är i kraft, dock utan att äventyra den höga skyddsnivån för människors hälsa och miljön. Statsrådet anser att det är viktigt att beslut om att förlänga övergångsperioderna fattas så skyndsamt som möjligt för att ge företagen tillräckligt med tid för att uppfylla de nya krav som revideringen av CLP-förordningen medför.

Statsrådet understöder att en mer omfattande användning av digital märkning tillåts. Statsrådet anser dock att väsentlig information som möjliggör säker användning av kemikalier alltid ska finnas tillgänglig på den tryckta etiketten.

Statsrådet stöder undantagen som gäller märkning av små förpackningar. Statsrådet anser dock att den viktigaste informationen om säker användning ska vara lättillgänglig för användarna även när det gäller sådana produkter.

Statsrådet understöder att företagen när klassificeringen av ämnen och/eller blandningar ändras får mer än sex månader på sig att göra de ändringar av etiketter och märkningar som den nya

klassificeringen förutsätter. Statsrådet anser att det i stället för en exakt tidsfrist räcker att företagen förutsätts göra de ändringar som krävs inom rimlig tid.

Statsrådet stöder de föreslagna ändringarna i märkningskraven i CLP-förordningen och anser att kraven som gäller fontstorlek, radavstånd och bakgrundsfärger på etiketter kan förenklas utan att säkerheten äventyras.

Statsrådet stöder en förenkling av informationskraven i anslutning till reklam och distansförsäljning. Statsrådet understöder ett tillvägagångssätt enligt vilket de mest omfattande kraven på information som ges i samband med distansförsäljning och reklam endast gäller verksamhet som riktar sig till konsumenter.

Statsrådet understöder också en förenkling av märkningskraven för bränslepumpar.

Kosmetikaförordningen

Statsrådet stöder de ändringar som kommissionen föreslår i kosmetikaförordningen. Statsrådet betonar att ändringarna inte får leda till att nivån på skyddet för människors hälsa försämras.

Statsrådet understöder även utvecklandet av tydliga processer för att inkludera nya färgämnen, konserveringsmedel och UV-filtrer i bilagorna IV-VI till förordningen.

Statsrådet anser att det är bra att processen för att bevilja undantag för användning av CMR-ämnen i kosmetiska produkter förtydligas. Statsrådet anser att det är motiverat att slopa kravet på att ett CMR-klassat ämne måste uppfylla livsmedelssäkerhetskraven för att undantag ska beviljas i enlighet med kosmetikaförordningen.

Statsrådet anser att bedömningen av om så kallade naturliga komplexa ämnen (t.ex. växtextrakt) som innehåller CMR-ämnen är säkra att använda i kosmetika bör en granskning göras från fall till fall.

Statsrådet anser att om CMR-egenskaper inte har konstaterats hos ett ämne vid hudexponering utan endast vid exponering via inhalering eller munnen, bör användningen av ämnet i kosmetika ändå inte tillåtas automatiskt, utan övervägas från fall till fall.

Statsrådet anser att skyldigheten att anmäla nanomaterial som används som beståndsdelar i kosmetiska produkter kan slopas utan att det går ut över säkerheten vid användning av produkterna.

Statsrådet anser det också motiverat att i kosmetikaförordningen stryka rapporteringsskyldigheten som gäller marknadskontrollmyndigheter och som blivit överflödigt på grund av den nya regleringen av marknadskontrollen.

Statsrådet anser att det är motiverat att i förordningen stryka kommissionens skyldighet att sammanställa och upprätthålla en ordlista över generiska namn på beståndsdelar.

Förordningen om gödselprodukter

Statsrådet anser att det utvidgade registreringskravet enligt Reach för ämnen i EU-gödselprodukter kan tas bort utan att gödselprodukternas säkerhet äventyras.

Statsrådet understöder kommissionens förslag om att skapa ett nytt förfaringssätt, dock så att förfarandet omfattar en tillräcklig säkerhets- och miljögranskning av mikroorganismer som utförs av en utomstående expert.

Statsrådet understöder en ändring av kommissionens befogenhet så att produkter som framställts av animaliska bioprodukter inkluderas i förordningen samtidigt som det säkerställs att de inte utgör någon risk för människors, djurs eller växters hälsa, för säkerheten eller för miljön.

Statsrådet understöder digitaliseringen av EU-försäkringen om överensstämmelse så länge man ser till att säkerhetsinformation finns tillgänglig även i undantagsfall.

Statsrådet anser att kommissionens förslag om att stryka uppdelningsklausulen är motiverat.